

NÄR DU SKA BEHANDLAS FÖR HANDVÅRTOR

Vad är handvorter?

Handvårtor är en mycket vanligt förekommande hudinfektion orsakad av humant papillomvirus (HPV).

Handvårtor är vanligast bland barn och unga i åldern 12-16 år, eftersom deras immunförsvar ännu inte har mognat klart. När immunförsvaret hos unga och vuxna mognar stävjar det dock vårtviruset, därför förekommer handvårtor inte lika ofta hos vuxna som hos barn. Trots detta kan det hända att vårtviruset tar sig förbi den vuxnas immunförsvar och angriper hudcellerna.

Handvårtor kan variera i storlek (1 mm–1 cm) och utseende, men ses oftast som hårda blomkålsliknande utväxter på huden. Handvårtor kan sitta en för sig på händerna och omkring naglarna, eller i kluster där flera vårtor växer ihop. Dessa kallas mosaikvårtor.

Ibland kan det vara svårt att skilja en handvårta från en förhårdnad. I dessa fall kan du titta på dess yta. I en förhårdnad kan du fortfarande se ditt fingeravtryck, medan en vårta känns igen på att man inte kan se något fingeravtryck. Fråga din behandlare om du är osäker. Om handvårtor lämnas obehandlade kan de försvinna av sig själva. I dessa fall kan det ta flera år innan handvårtorna försvinner.

Så länge handvårtorna inte behandlas kan du sprida smittan till andra personer eller andra delar av din kropp.

Inkubationstiden, från det att du har blivit smittad tills du ser en vårta bildas, kan ta flera månader. Detta gör det nästintill omöjligt att ta reda på smittkällan.

Vad är kryokirurgi?

En av de effektivaste behandlingsmetoderna för att avlägsna handvårtor är att förstöra det infekterade hudlagret genom frysning, så kallad kryokirurgi. Kryokirurgi har använts för behandling av hudförändringar i runt 100 år.

”Kryo” och ”kirurgi” är de grekiska orden för ’kyla’ respektive ’handarbete’.

Eftersom hudens tunna yttersta lager är mycket känsligare för temperaturförändringar än de djupare lagren är det möjligt att frysa det angripna hudlagret utan att skada den friska underliggande huden.

Behandling med kryokirurgi

Hydrozid® är en kryokirurgisk behandling av bland annat handvårtor.

Produkten innehåller den trycksatta gasen Norfluran som sprejas på fotvårtan vid en temperatur på ca -50°C, vilket förstör det virusinfekterade hudlagret.

Vissa handvårtor kan vara särskilt resistent mot behandling, eftersom HPV-viruset integreras i vårt DNA och därför stannar kvar kroppen.

Flera behandlingar med kryokirurgi kan behövas. I dessa fall rekommenderas det att behandla igen efter 1-2 veckor, beroende på din behandlares bedömning.

Under behandling

Det behövs ingen bedövning under behandlingen.

Hydrozid® sprejas direkt på handvårtan i sex sekunder. Det frysta området framträder genast som en kritvit fläck. När det frysta området tinat och handvårtan inte är vit längre, upprepas behandlingen. Behandlingen kan upprepas totalt sex gånger, i sex sekunder vardera, vilket ger en total behandlingstid på 36 sekunder. Om du ska behandlas för fler än en vårta kan de behandlas samtidigt.

Behandling med så låga temperaturer kan orsaka en lätt stickande eller svidande känsla under frysningen av handvårtan. Denna känsla avtar när behandlingen avslutas.

Efter behandling

Det behandlade området kan bli lite irriterat, rött, ömt och svullet direkt efter behandlingen. Dessa symtom är naturliga tecken på kroppens sårhäkning. Efteråt kan det i sällsynta fall uppstå små blåsor i det behandlade området.

Håll det behandlade området rent genom att tvätta det med vatten och oparfymerad tvål varje dag. Skydda det behandlade området med ett plåster vid behov.

Undvik att utsätta det behandlade området för UV-ljus, solljus eller solariesolning, tills det behandlade området är helt läkt.

Undvik att få nya vårtor

Vårtviruset är väldigt smittsamt.

Hudcellerna på handvårtan släpper ifrån sig tusentals virusmittade celler varje dag, vilket möjliggör smitta genom direktkontakt med andra, eller via kontakt med föremål, såsom en nagelsax eller en handduk.

Rör inte dina egna eller någon annans vårtor, då virusinfekterade celler kan fastna under dina naglar och föras vidare. Särskilt när det gäller vårtor omkring naglarna löper nagelbitare en ökad risk att sprida vårtviruset till sina egna läppar, munhåla och tunga.

Särskilt känslig för smitta är du om du har torr hud eller sprickor på händerna.

Håll därför dina händer återfuktade med en hudkräm, och använd handskar vid trädgårdsarbete under de kalla månaderna då huden på händerna är särskilt utsatt.

Informera din behandlare!

För ett fåtal patienter måste behandling med kryokirurgi utföras med extra försiktighet.

Informera därför din läkare om du:

- lider av nedsatt blodcirkulation, t.ex. till följd av diabetes
- har behandlats med inhalationssteroider under en längre tid, t.ex. för systemisk sklerodermi
- lider av kryoglobulinemi, Raynauds syndrom, köldurtikaria eller blodyskrasier